GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 271. Mercurĭ, 3 (15) Decemvre. 1886.

Brașovŭ, 2 Decemvre 1886.

In timpulŭ din urmă se observă o mare ferbere între Sêrbii din Ungaria.

E vorba de apĕrarea autonomiei bisericei sêrbescĭ. Se scrie că congresulŭ din urmă s'a amênatŭ éră̧șĭ din causa neînțelegerilorŭ dintre patriarchulŭ Anghelicĭ și maioritatea membrilorŭ congresului.

In fața acestui faptŭ nemulțumirea între Sêrbĭ cresce mereu și opiniunea publică pretinde continuarea energică a luptei legale. Despre dispozițiunile, ce domnescŭ aḍĭ între Sêrbĭ, cetimŭ într'unŭ articulŭ alŭ fóiei vienese „Parlamentär“ dela 12 Dec. a. c. între altele:

„Dela introducerea regimului lui Germanŭ Anghelicĭ Sêrbii în Ungaria și Croația se află în luptă de apĕrare contra atacurilorŭ maghiare și a amestecului maghiarŭ în autonomia bisericei slave. Sêrbii nu potŭ suferì, ca autonomia bisericei lorŭ sĕ sufere vre-o restrîngere. Ei stau pe basă perfectŭ legală, căcĭ autonomia bisericei slave a Sêrbilorŭ e garantetă prin lege. Sêrbii se raḍimă numai pe lege și cerŭ ca legea sĕ fiă respectată . . .

„Acésta basă legală a bisericei slave o și respectéză fie care în Ungaria și Croația afară de Maghiarii liberalĭ. Aceștia, carĭ cutéză a violenta maioritatea covêrșitórea a poporațiunei, pe Slavĭ, Românĭ și Germanĭ în Ungaro-Croația, au descoperitŭ, că poporulŭ sêrbescŭ îșĭ ia puterea sa morală din biserica sa slavă, căreia îĭ este devotatŭ fie-care Sêrbŭ cu trupŭ și sufletŭ, că prin urmare îngustarea autonomiei garantate prin lege a bisericei slave este de natură a slăbì și puterea morală a Sêrbilorŭ.“

„Alegerea patriarchului ca capŭ alŭ bisericei slave garantată prin privilegii și legĭ n'a fostŭ respectată în timpulŭ din urmă de Maghiarĭ; Germanŭ Anghelici a fostŭ *numitŭ* patriarchŭ. Acestŭ faptŭ a adusŭ poporulŭ sêrbescŭ în oposițiune contra lui Germanŭ Anghelicĭ, și acésta oposițiune nu va înceta, pe câtŭ timpŭ nu se va recunósce din nou alegerea garantată prin lege a patriarchului.“

„Oposițiunea Sêrbilorŭ contra lui Germanŭ Anghelicĭ a adusŭ cu sine, că delegații sêrbĭ în congresulŭ bisericescŭ dela Carlovețŭ l'au părăsitŭ. Organele sêrbescĭ declară unanimŭ, că Germanŭ Anghelicĭ nu va fi niciodată recunoscutŭ de Sêrbĭ și provócă pe poporulŭ sêrbescŭ sĕ-șĭ apere energicŭ autonomia bisericéscă garantată prin lege...“

„Tóte semnele ne facŭ sĕ conchidemŭ, că Sêrbii suntŭ decișĭ a se opune amestecurilorŭ maghiare în autonomia bisericei lorŭ până la cea din urmă consecență....

„Sêrbii sciu fórte bine, că, luptândŭ pentru autonomia lorŭ, ei îșĭ apĕră caracterulŭ slavŭ, tradițiunile chirilo-metodiane și cele mai scumpe bunurĭ ideale ale națiunei slave.“

„In acéstă luptă Sêrbii suntŭ solidarĭ. Renumitulŭ scriitorŭ, archimandritulŭ mănăstirei Grgetey, Hilarion Ruvarac, care era destinatŭ de a fi episcopulŭ Verșețului, a refusatŭ acestŭ postŭ. Se ḍice că motive subiective au îndemnatŭ pe acestŭ multŭ meritatŭ bărbatŭ cu caracterŭ nepĕtatŭ a refusa mitra episcopéscă. Acestŭ evenimentŭ a făcutŭ însĕ o adêncă impresiune asupra Sêrbilorŭ.“

„Sêrbii au câștigatŭ acum convingerea, că bărbații lorŭ cei mai bunĭ și adevĕrațĭ patrioțĭ au voința și curagiulŭ a sta în ajutorŭ poporului sêrbescŭ în lupta sa pentru autonomia garantată prin lege a bisericei slave.“

„Nu mai încape îndoială că Sêrbii stândŭ pe basa legalei instituțiunĭ, a congresului bisericescŭ, suntŭ în posițiune de a purta acésta luptă, și că prin urmare abia se póte aproba idea, de a representa interesele bisericei slave în corporațiunile politice, în dieta croată, respective în dieta ungară, ideă susținută de unii deputațĭ sêrbĭ în dieta croată și esprimată într'o resoluțiune.“

„Idea acésta, de a căuta scutulŭ bisericei slave în corporațiunile politice, a și fostŭ respinsă de cătră Sêrbĭ și atitudinea au motivat'o prin organele lorŭ competente. Sêrbii nu vorŭ nicĭdecum sĕ amestece naționalitetea și biserica slavă cu politica și acésta procedere a lorŭ se póte numai aproba.“

„Slavii sciu fórte bine, că lupta poporului sêrbescŭ pentru autonomia garantată prin lege a bisericei slave este o grea luptă, căcĭ ea se îndréptă în contra omnipotenței maghiare în Ungaro-Croația, care atacă instituțiunile legale. Slavii suntŭ însĕ convinșĭ că gintea sêrbéscă va purta acéstă luptă cu succesŭ... In acésta luptă va învinge de sigurŭ puterea morală, căcĭ terorismulŭ și puterea brutală nu vorŭ puté eși biruitóre asupra nobilei și sfintei idei a moralei și religiunei...“

Austro-Ungaria și Rusia.

»Wiener Tagblatt“ e informatŭ din Cracovia, că ḍiarele ruse ținŭ unŭ limbagiu totŭ mai violentŭ contra Austro-Ungariei. Oficiosulŭ »Varșavski Dnevnik‹ publică unŭ raportŭ în care se comunică, că s'a formatŭ unŭ guvernŭ naționalŭ secretŭ pentru liberarea Bosniei și Erțegovinei, care așteptă momentulŭ, ca Rusia séu Turcia sĕ începă rĕsboiu contra Austro-Ungariei. De altă parte reuniunea slavă de binefacere din Petersburgŭ a ținutŭ o ședință, în care profesorulŭ dela universitatea din Petersburgŭ, consilierulŭ de statŭ *Lamarski*, a rostitŭ o vorbire, care s'a publicatŭ de tóte ḍiarele, chiar și de cele supuse censurei rusescĭ.

Lamarski vorbì mai întâiŭ de evenimentele din Bulgaria, numindŭ pe regenții și miniștrii bulgarĭ actualĭ „nihiliștĭ nepeptănațĭ, neciopliţĭ și neculțĭ bulgarĭ, o prasilă a seminarielorŭ ruse și a literaturei ruse roșii desfrênate și imorale, calfe d'ale prăvălielorŭ bancnotate din Viena, marcherĭ din Basarabia, cămătarĭ din Filipopole și proprietarĭ de case de prostituțiune în Rusciucŭ.“ Vorbì apoi despre Slavĭ în genere ḍicêndŭ că, afară de Sêrbii oficialĭ, de inteligența polonă a Galiției și de o mică și disparentă fracțiă a Rutenilorŭ polonĭ, toțĭ Slavii suntŭ pe partea Rusiei. Lăudândŭ pe Cehĭ, ḍice că atitudinea dușmană a D-rului Rieger nu are valóre pentru simțĕmintele poporului cehŭ. Cu Rusia, ḍise mai departe Lamarski, simpatiséză chiar și poporulŭ maghiar de rêndŭ, despre acésta s'a convinsŭ însușĭ în persónă, când a petrecutŭ deunăḍile în Ungaria. Țĕranii maghiarĭ gemŭ sub povara dărilorŭ și sub ruina economică și speră în Rusia. Décă citesce cineva raportele din ḍelegațiunile austro-ungare, în care noi Rușii amŭ fostŭ amenințațĭ cu atâta cutezanță, atuncĭ se pună în fața acestorŭ raporte disposițiunea maiorităţii preponderante a contribuabililorŭ, a patronilorŭ și lucrătorilorŭ. Nicĭ unŭ Slavŭ nu doresce, ca sĕ se slăbéscă, sĕ se micșoreze séu sĕ se înjoséscă Rusia. Acestŭ cugetŭ trebue sĕ umple de spaimă și de desperare pe fiăcare Slavŭ. Rusia va libera pe frații slavĭ, care gemŭ sub jugulŭ streinŭ și îĭ va face popóre independente sub protectoratulŭ slavŭ, orĭ câtŭ ne-arŭ amenința conții Kalnoky și Andrassy, și domnii Tisza, Vambery și Falk.‹

Acéstă vorbire a duratŭ peste douĕ óre în fața unei adunărĭ de vr'o 3000 persóne, la care între alții au asistatŭ arhiepiscopulŭ Beniamin din Irkucĭk, episcopulŭ German din Caucasŭ, procuratorulŭ supremŭ alŭ sf. sinodŭ consilierulŭ intimŭ Pobjedonoszev. Oratorului i s'au adusŭ furtunóse ovațiunĭ.

Din dieta croată.

In ședința dela 9 Decemvre se continuă desbaterea asupra bugetului.

Gyurkovicĭ vorbì pentru bugetŭ, are încredere necondiționată în guvernŭ. Oratorulŭ biciuiesce atitudinea independenților și ḍice: După nunțiu și renunțiu avemŭ acum și unŭ denunțiu! (Contraḍicerĭ în drépta, strigăte: Voi denunțațĭ! Derencin găsesce fără veste în buzunarulŭ sĕu programulŭ centrului. Ilaritate).

Derencin: Scițĭ așadéră și ce se petrece în buzunare străine!

Gyurkovicĭ: Contrapropunerea n'are nicĭ unŭ scopŭ, deórece în țéră nu e cu putință nicĭ unŭ guvernŭ, care nu se baséză pe legĭ.

Barcicĭ declară în numele partidei drepte, că respinge contrapropunerea independenților și a centrului, cere nu e constituțională. Partida sa e adevĕrata representantă a Croației. In numele acesteia îșĭ esprimă oratorulŭ hotărîta sa neîncredere în guvernŭ. Poporulŭ croatŭ condamnă politica de aḍĭ antislavă și mai alesŭ antirusă a monarhiei. Câtŭ timpŭ Turcia a fostŭ tare, monarhia s'a identificatŭ cu ea, credêndŭ că va împedeca mișcarea slavă. Acum, când Turcii suntŭ slabĭ, marele bărbatŭ de statŭ Andrassy recomandă ca problemă a monarhiei formarea de micĭ state independente după modelulŭ Parmei, Piacenzei, Modenei, când Italia era încă o noțiune geografică. Aceste state micĭ au sĕ fiă ațîțate unulŭ contra altuia pentru ca sĕ se nască din ele *pașalîcurĭ maghiare* ca Serbia. Declarămŭ, că *iubimŭ pe sfânta Rusiă*, că privimŭ cu admirațiune la marele Țarŭ și dorimŭ, ca Rusia sĕ'șĭ îndeplinéscă misiunea ei civilisatóre, implântândŭ pe minaretele turcescĭ din Constantinopolŭ stindardulŭ slavŭ. (Mare mișcare, vii aplause în stânga. Președintele sună și declară că, décă oratorulŭ mai vorbesce astfelŭ, îi detrage cuvêntulŭ). Oratorulŭ critică situațiunea țĕrei, care e desperată, și imputǎ deputațiunei regnicolare lașitate. Renunțiulŭ ar trebui ruptŭ în bucățĭ și aruncatŭ contrarilorŭ în față. Oratorulŭ vede grămădindu-se norĭ negri; celŭ ce voesce esistența monarhiei, ar trebui sĕ caute a mulțămi Croația, care e mică, dér, prin posițiunea ei, de mare însemnătate. O Croațiă mulțămită ar puté fi pentru aspirațiunile monarhiei o putere de neprețuitŭ, din contră o Croațiă nemulțămită va forma pentru monarhiă călcâiulŭ lui Achile. Rĕu trebue că stau lucrurile în statŭ, décă organulŭ cu mare vaḍă alŭ Cehilorŭ a declaratŭ odată, că décă n'ar esista Austria, ar trebui creată, ér acum declară, că singura speranță a slavismului în monarhiă este unŭ rĕsboiu cu Rusia, în care monarhia ar fi învinsă. (Mare mișcare). Guvernulŭ croatŭ și ungurescŭ potŭ încă înăspri stările ce domnescŭ, dér sĕ'șĭ aducă aminte de aceea, că în momentulŭ când *va călca pe pavagiulŭ nostru copita celui dintêiu calŭ căzăcescŭ*, a sunatŭ ora pentru mântuirea Slavilorŭ Austriei și Croația în acelŭ momentŭ se va reînălța pe ruinele conglomeratului dualisticŭ nenaturalŭ.

Banulŭ *Khuen-Hedervary* vorbesce contra lui Barcicĭ. Partida dréptă caută sĕ 'șĭ câștige, prin astfelŭ de enunțerĭ, tĕrêmulŭ perdutŭ în poporŭ. Guvernulŭ a rĕsturnatŭ biurocratismulŭ și a introdusŭ comitate libere ale cărorŭ alegerĭ libere au nimicitŭ partida lui Barcicĭ. Starcevicianii se folosescŭ de mijlóce ca nicăerĭ în Europa. Vorbirea lui Barcicĭ conține idei de rĕsturnare. Pressa oposițională pregătesce țĕrii rușine și, décă va fi nevoiă, va cere dietei contra aceleia și mai aspre mĕsurĭ. Partida antevorbitorului o voiu combate cu tóte mijlócele legale și, décă acestea nu vorŭ fi de ajunsŭ, o voiu pune în afară de lege. (Contraḍicerĭ în stênga. Camenar: Frumosŭ, décă Banulŭ vorbesce astfelŭ!)

Folnegovicĭ, independentŭ, vorbesce pentru contrapropunere. Dieta croată e încă totŭ unŭ parlamentŭ trunchiatŭ, că Dalmația e încă nerepresentată. Asta e vina acelei națiunĭ, care domnesce aḍĭ aci. Pentru bugetŭ nu votéză, guvernulŭ nu e parlamentarŭ, pauperismulŭ domnesce în țéră. La porțile edificiului dietei maioritatea e păzită de gendarmĭ. Situațiunea deputaților oposiționalĭ e plină de chinŭ. Nu guvernŭ parlamentarŭ, ci unŭ parlamentŭ alŭ guvernului esistă. (Camenar: Așa e!) Oratorulŭ vorbesce încă pentru contrapropunerea lui Derencin și încheie: Mai nainte de ce sanămŭ pactulŭ, sĕ ne sanămŭ consciința de sine.

SCIRILE ḌILEI.

„Presse« din Viena anunță, că în ḍilele acestea e așteptatŭ la *Viena* ministrulŭ românŭ *Sturza*. Proba-

bilŭ că va merge şi în *Pesta.* Scopulŭ călĕtoriei e a face primii paşĭ oficialĭ pentru reînceperea tractărilorŭ privitóre la încheiarea convenţiei comerciale. D. Sturza merge fără referenţĭ specialĭ, deórece deocamdată nu e vorba de a întra în desbaterĭ meritorie.

—x—

Se scie că deunădile, şi încă înainte de terminulŭ de denunţare, s'au reactivatŭ tarifele directe ale căilorŭ ferate între *Austro-Ungaria şi România.* Pentru aducerea în ordine a schimbărilorŭ devenite necesare în acestŭ intervalŭ şi eventualŭ pentru a se putea lua dispoziţiunĭ comune corĕspundĕtóre trebuinţelorŭ de comunicaţiune, ce din nou s'au ivitŭ, se va ţiné în curêndŭ în Viena o consultare între căile ferate austro-ungare interesate şi între administraţiunea căilorŭ ferate române, începêndu-se cu acésta de faptŭ reluarea raporturilorŭ directe între institutele de transportŭ ale ambelorŭ state. Cu acéstă ocasiune se va resolva, dice-se, şi cestiunea pendentă a introducerii de tarife cumulative de mărfurĭ cu taxe reduse la staţiunile liniei căii ferate bulgare Rusciucŭ-Varna.

—x—

Câţĭva *Ceangăi* scoşĭ din minte şĭ au părăsitŭ la 15 Septemvre c. satulŭ lorŭ Andrasfalva din Bucovina ca sĕ mérgă sĕ se aşede în Bănatŭ. O parte din ei după nespuse suferinţe, au ajunsŭ slabĭ şi golĭ în Timişóra. Fiindŭ lipsiţĭ de mijlócele de traiu, au cerutŭ ajutóre dela oraşŭ, ca sĕ-şĭ continue drumulŭ la Panciova O altă parte din ei, rĕmaşĭ îndĕrĕtŭ, nu se scie ce s'a făcutŭ.

—x—

„Nemzet“ scrie, că comitetulŭ de supraveghere alŭ reuniunei scolare maghiare din Pesta a ţinutŭ în 9 Decemvre n. o şedinţă sub preşedinţa vice primarului Carolŭ *Gerloczy*, alŭ cărei obiectŭ de căpetenia a fostŭ raportulŭ anualŭ alŭ reuniunei. Din acestŭ raportŭ resultă că numĕrulŭ tuturorŭ membrilorŭ societăţii e 1500. Reuniunea şĭ-a împlinitŭ problema: *promovarea maghiarisărei satelorŭ dimprejurulŭ Budei,* după putinţă, şi a dăruitŭ comunelorŭ Visegrad, Pilis-Szanto şi Torbagy pentru grădina de copii ce se va înfiinţa acolo suma anuală de câte 200 fl. pentru o comună, la olaltă 600 fl. Pentru acoperirea speselorŭ asilului de copii şi pentru a satisface diferitelorŭ probleme ce şĭ-a pusŭ reuniunea trebue lăţită în cercurĭ mai largĭ colecta de membri şi banĭ, dice raportorulŭ. Colectele şi acum se facŭ, dér pe când locuitorii părţilorŭ cu poporaţiune mixtă contribuescŭ denarulŭ lorŭ pentru reuniune, pe atuncĭ părţile locuite exclusivŭ de Maghiarĭ nu voescŭ a contribuì aprópe nimicŭ. — Cede cioroborŭ pentru unŭ cotorŭ!

—x—

La 8 Decemvre n. s'a serbatŭ în *Aiudŭ* jubileulŭ de 50 de anĭ alŭ d-lui Ioanŭ Gáspár, consilierŭ şi inspectorŭ regescŭ de scóle. La acestŭ jubileu a fostŭ representatŭ şi institutulŭ preparandialŭ din Blaşiu prin d. Alimpiu Blăşianu, ca directorŭ, şi prin profesorii Georgiu Munteanu şi Ioanŭ F. Negruţiu. — Era nevoiă de aceste omagii?

—x—

Ni se scrie din *Reghinulŭ săsescŭ,* cu data 11 Decemvre n.: »Anulŭ acesta loculŭ adunărei reuniunei învĕţătorilorŭ unguresci din aceste părţĭ a fostŭ în Reghinulŭ săsescŭ. Cu ocasiunea acésta s'a rostitŭ unŭ toastŭ în sănĕtatea d-lui învĕţătorŭ de aicĭ Georgiu Maiorŭ, care este uniculŭ dintre Românĭ, care s'a înscrisŭ ca membru la acea reuniune. Mai bine ar fi, decă d-lŭ Maiorŭ, ar lucra pentru înfiinţarea unei reuniunĭ a învĕţătorilorŭ românĭ.« — Cum se potrivesce acestŭ faptŭ cu declaraţiunile d-tale făcute deunădile în fóia nóstră, d-le învĕţătorŭ? Ce facŭ Românii din Reghinŭ?

—x—

Totŭ de acolo ni se comunică, că la 8 Decemvre n. s'a întêmplatŭ o mare nenorocire cu fiica locuitorului *Müller din Reghinulŭ ungurescŭ,* care voindŭ a aprinde lampa, din nebăgare de sémă petroleulŭ luà focŭ şi aşa aprinsŭ se vĕrsà pe ea. Cuprinsă de flacărĭ fata cădu la pămêntŭ între strigăte grozave şi numai cu mare greutate le-a succesŭ celorŭ din casă a înăduşi flacările, acoperindu-o cu vestminte. Din causa periculóselorŭ arsăturĭ, viéţa nefericitei e în mare periculŭ.

—x—

Sub titlulŭ *„Ne maghiarisămŭ“* reproduce »Magy. Polg.« o scire, ce i s'a telegrafatŭ primarului din Budapesta, că adecă societatea ungurescă din *Orşova,* alŭ careia scopŭ este propagarea limbei unguresci, s'a constituitŭ deja cu mare însufleţire, luândŭ parte la ea membri din tóte stratele societăţii. — Vorbă sĕ fiă, dă'mĭ o lulea de tutunŭ! séu în înţelesulŭ Kulturegyletistŭ: daţĭ pentru banchete!

—x—

In numele deputaţilorŭ sêrbescĭ din dieta ungară a adresatŭ *Stoiaciovicĭ* către clubulŭ dietalŭ sêrbescŭ din Agramŭ o scrisóre, în care descrie raporturile autonomiei bisericei sêrbescĭ după tractările fără resultatŭ ale congresului bisericescŭ şi invită clubulŭ sêrbescŭ din Agramŭ la consultărĭ comune. Clubulŭ a desbătutŭ acéstă cestiune şi a recunoscutŭ necesitatea a lua posiţiune faţă cu scrisórea sinodală. Totodată deputaţii sêrbĭ din Pesta suntŭ invitaţĭ a hotărî unŭ terminŭ pentru o consultare, care sĕ se ţină în Agramŭ până la 20 Decemvre n.

—x—

In *Wieselburg* a fostŭ la 8 Decemvre n. séra, în timpulŭ unui concertŭ în cafenea, unŭ excesŭ *între oficerĭ de honvedĭ şi între civilĭ.* Oficerii s'au folositŭ de săbii şi au rănitŭ pe doi civilĭ greu, pe alţĭ doi uşorŭ. In oraşŭ domnesce mare iritaţiune.

—x—

Ceremonia investiturii noului metropolitŭ primatŭ alŭ României s'a făcutŭ în palatulŭ regescŭ Duminecă la órele 12, în presenţa regelui, ministrilorŭ, a membrilorŭ corpurilorŭ legiuitóre, a autorităţilorŭ judecătorescĭ etc. Metropolitulŭ *Iosifŭ,* după ce a fostŭ îmbrăcatŭ în vestmintele secerdotale, a primitŭ din mâna regelui cârja de archiepiscopŭ. Apoi a fostŭ condusŭ la metropoliă, sunândŭ clopotele la tóte bisericile, scrie „Rĕsboiulŭ.«

—x—

Loc. colonelulŭ *Romulus Magheru* e numitŭ de guvernulŭ românŭ ataşatŭ militarŭ pe lângă legaţiunea română din Berlinŭ.

—x—

Proprietarii de morĭ şi fabricĭ de spirtŭ din România au datŭ o petiţiă ministeriului de finanţe, dice „Rĕsboiulŭ«, cerêndŭ suprimarea taxei de 50 lei de vagonŭ pusă asupra cărbunilorŭ de piatră din Transilvania. Până acuma ministerulŭ n'a luatŭ nicĭ o hotărîre.

—x—

Consiliulŭ de miniştri ai *României* a hotărîtŭ espulsarea din ţéră a Evreilorŭ S. Labin, administratorulŭ şi corectorulŭ diarului »Vocea Botoşanilorŭ.“ şi H. I. Speer samsarŭ. Causa e, după cum se dice, că s'au amestecatŭ în alegerĭ.

—x—

„Lampa‘ din Brăila spune, că la 27 Noemvre a plecatŭ din Brăila cu destinaţiă pentru Italia vaporulŭ casei „Dithmarschen“, încărcatŭ cu 290 boi, 86 vacĭ, 94 mênzate şi 56 rîmătorĭ. După câtŭ află, acéstă casă va continua a exporta câtŭ Dunărea va rĕmâné liberă de ghiaţă şi chiar mai târdiu din alte porturĭ.

—x—

D-lŭ *Ioanŭ Moşoiu* şi d-şóra *Eleonora Stănescu* şĭ-au celebratŭ cununia în diua de 30 Noemvre c. în Huşĭ, România. — Le urămŭ viéţă fericită!

—x—

Precum amŭ anunţatŭ, *societatea filarmonică* din Braşovŭ va da cu concursulŭ reuniunei de cântărĭ (Männergesangverein) şi a corului sĕu mixtŭ, sub conducerea d-lui A. Brandner în 5/17 Decemvre 1886, în sala otelului Nr. I unŭ *concertŭ* cu ocasiunea aniversărei de 100 anĭ a dilei nascerei renumitului compositorŭ *Carl Maria de Weber* (născ. în 18 Dec. 1786). Programa concertului este următórea: 1. Ouvertură pentru „Beherrscher der Geister“ (orchestra), 2. II Concertŭ pentru clarinetŭ cu orchestra. Opus 74 (d. W. Janota) 3. Piesă de concertŭ (F moll. Opus 79) pentru pianoforte (d-şóra Luisa Lurtz) cu acompaniare de orchestră, 4. »Kampf und Sieg« cântare pentru soli, chorŭ şi orchestră. Tóte composiţiunĭ de C. M. Weber. Inceputulŭ la 8 óre séra.

—x—

Teatru. — Amŭ promisŭ, că vomă reveni asupra representaţiilorŭ din urmă, date cu concursulŭ d-lui *Maurice Morisson.* Joia trecută s'a jucatŭ *„Othello“,* de Schakespeare. D-lŭ Morisson ca »Othello“ este unŭ erou alŭ scenei în adevĕratulŭ sensŭ alŭ cuvêntului. Nu ne putemŭ închipuì ca caracterulŭ Maurului veneţianŭ, desenatŭ cu culorĭ atâtŭ de vii şi marcate de marele Shakespeare, sĕ pótă fi înfăţişatŭ în conturĭ mai bărbătescĭ, cu mai multă mândriă şi pasiune orietală, decâtŭ ni l'a înfăţişatŭ d-lŭ Morisson. In scenele cu Iago, unde se deşteptă şi isbucnesce gelosia Maurului, crescêndŭ mereu la sosirea trimisului din Veneţia şi în convorbirea cu Desdemona şi soţia lui Iago, ca şi unŭ păriu de munte, care se umflă mereu şi se varsă cu putere elementară în alvia rîului, d-lŭ Morisson este sublimŭ. Par'că vedeamŭ cum îi ardea peptulŭ şi cum îi bătea inima, par'că sêmţeamŭ mânia grozavă, ce'lŭ împingea cu diabolică putere a comite teribilulŭ omorŭ rĕsbunătorŭ contra Desdemonei ce-o iubea cu forţa aceleiaşĭ pasiuni, par'că vedeamŭ cum se lupta în peptulŭ lui aceste sentimente opuse, până ce în cele din urmă sêmţulŭ de rĕsbunare ieşi triumfătorŭ asupra celorlalte. O asemenea impresiune póte produce numai unŭ jocŭ realisticŭ pĕtrundĕtorŭ ca acela alŭ d-lui Morisson. Astfelŭ amŭ înţelesŭ, că celebrulŭ tragedianŭ italianŭ Salvini, a fostŭ încântatŭ, când a vĕdutŭ pe d. Morisson esecutândŭ acestŭ rolŭ pe scena din Berlinŭ. Şi'n adevĕrŭ, în rolulŭ lui »Othello“ pare că d. Morisson nu mai póte fi întrecutŭ. Pĕtrunderea realistică a rolului s'a observatŭ mai alesŭ în scena admirabilă din actulŭ alŭ patrulea, când îi aruncă punga cu banĭ Emiliei, ca unei mijlocitóre. Scena omorului o jócă d. Morisson deosebitŭ de alţĭ artiştĭ. Omorulŭ nu'lŭ sevêrşesce înaintea publicului, ci după perdelele patului. Desdemona sare întâiu din patŭ şi se rógă sĕ-o ierte, Othello atuncĭ o ia de pĕrŭ şi o asvêrle în patŭ, unde îndĕrĕtulŭ perdelei urméză a fi sugrumată. Publiculŭ profundŭ emoţionatŭ a aplaudatŭ cu însufleţire viuă la încheierea celorŭ cincĭ acte.

Ca „Desdemona«, d-na Dorn a dobênditŭ unŭ însemnatŭ succesŭ. Căldura inimei şi inocenţa Desdemonei a aflatŭ întrînsa unŭ escelentŭ interpretŭ. In actulŭ alŭ treilea d-na Dorn a fostŭ viu aplaudată de publicŭ. Nu putemŭ lăsa neamintite nicĭ toaletele frumóse şi de gustŭ, ce le-a avutŭ d-na Dorn. D-lŭ Nadler, ca »Iago«, a contribuitŭ asemenea multŭ la rĕuşita piesei, în scena dintêiu cu Othello a fostŭ cu deosebire bine. D-lŭ Deutschinger, ca »Cassio«, a fostŭ fórte bunŭ, mai alesŭ în scena când se îmbată. D-şóra Dornstein a jucatŭ pe „Emilia“, soţia lui Iago, bravŭ.

Serbărĭ militare în Bucurescĭ.

Vinerĭ, aniversarea căderei Plevnei, la orele 11 de diminéţă M. S. Regele, însoţitŭ de adjutantulŭ de serviciu, a mersŭ la biserica din Dealulŭ-Spirei, unde a asistatŭ la serviciulŭ divinŭ ce s'a oficiatŭ de P. S. S. Arhiereulŭ Inocenţie, vicarulŭ Sfintei Mitropolii, pentru biruinţa dela Plevna, precum şi la sfinţirea noului steagŭ, ce se aduse pentru acéstă ceremoniă în lăuntrulŭ bisericei. După aceea Regele, urmatŭ de toţĭ d-nii oficerĭ şi de drapelele trupelorŭ, merse pe josŭ la localulŭ şcólei de ofiţerĭ, în a cărei curte se afla un careu formatŭ din scóla de oficerĭ precum şi câte unŭ plutonŭ de 12 şirurĭ din batalionulŭ 2 de vênĕtorĭ, din regimentele 3 şi 7 de liniă, regimentele 6 şi 21 de dorobanţĭ, regimentul 1 geniu, compania de gendarmĭ, regimentulŭ 2 şi 6 de artileriă, regimentulŭ 2 roşiorĭ şi 3 călăraşĭ, escadrónele de trenŭ şi de gendarmĭ.

In momentulŭ când Regele întrà în curtea scólei sosì şi M. S. Regina, însoţită de d-şórele de onóre; în trăsură *à la Daumont.*

Regele după ce primì raportulŭ dela comandantulŭ paradei, trecu împreună cu M. S. Regina pe dinaintea frontului trupelorŭ.

Apoi Regele Se aşedà în faţa frontului şi luândŭ în mână drapelulŭ şcólei, presintatŭ de colonelulŭ Poenaru, rostì următórele cuvinte:

»Şcóla de ofiţerĭ, fiindŭ temelia instituţiunilorŭ nóstre militare, am hotărîtŭ a vĕ încredinţa vouĕ, elevĭ, un stégŭ, celŭ mai înaltŭ simbolŭ alŭ ostaşului. Am alesŭ pentru acésta însemnată solemnitate aniversarea luărei Plevnei, spre a întipări în inimile vóstre că pe câmpiile din Bulgaria steagurile nóstre au primitŭ cea dintâiu sfinţire, că acolo în faţa vrâşmaşului ele au fâlfâitŭ ca semnele lucitóre împrejurulŭ cărora ostaşii s'au strînsŭ sigurĭ fiindŭ că, cu vulturulŭ românŭ în frunte, isbênda va fi dobândită! Pe steagurile nóstre stropite cu sângele vitejilorŭ, găurite de glónţe, împodobite cu *„Steaua României“* şi *„Crucea Dunărei“* stă scrisŭ: „Mărirea ţĕrei, neatêrnarea Patriei, renumele armatei.“ Depunŭ dér în mânile vóstre unŭ sfântŭ odorŭ, care trebue sĕ fiă păstratŭ de voi cu credinţă şi apĕratŭ cu viéţa vostră. Vrednicĭ fiţĭ d'apururea d'această falnică distincţiune şi aduceţi-vĕ aminte cuvintele Mele rostite astădĭ, când veţĭ fi în rĕndurile oştirei. Ele trebue sĕ fiă călăusa vóstră în cariera vóstră militară.

»Sĕ trăiéscă stégulŭ românŭ, fala şi onórea armatei!«

Majestatea Sa încredinţéză apoi portdrapelului stégulŭ şcólei, carele, în sunetulŭ imnului naţionalŭ şi tóte detaşamentele presintândŭ armele, este dusŭ şi aşedatŭ în frontŭ.

După defilarea tuturorŭ detaşamentelorŭ, Regele, împreună cu toţĭ d-nii generalĭ şi ofiţerĭ superiorĭ, Se îndreptà spre refectoriulŭ scólei, unde luà dejunulŭ ce s'a oferitŭ pentru acéstă serbare; ér M. S. Regina a plecatŭ la Asilulŭ Dómna. »România Liberă.“

Marco Minghetti.

Amŭ comunicatŭ erĭ scirea, că fostulŭ ministru italianŭ Marco Minghetti a muritŭ. Din incidentulŭ morţii lui, »N. freie Presse« scrie unŭ frumosŭ articulŭ, din care estragemŭ unele părţĭ, spre a vedé cetitorii fóiei nóstre cum au luptatŭ Italienii pentru ridicarea lorŭ.

Când pentru unŭ poporŭ se ivesce unŭ timpŭ mare, dice numita fóiă, atuncĭ sĕ ridică mĕsura mijlociă, spirituală şi morală, a unei întregĭ generaţiunĭ. In serviciulŭ unei idei înalte se nobilitéză ómenii şi desvoltă virtuţĭ, carĭ li suntŭ dealtmintrelea streine. S'a potutŭ observa acésta la generaţiunea italiană, care a pregătitŭ şi a eluptatŭ unitatea şi independenţa patriei lorŭ. Câtă plinătate de sacrificiu, de abnegaţiune şi de curagiu eroicŭ cuprinde istoria italiană dela 1830 până la 1866, acésta numai acela o scie, care studiază cu atenţiune paginile sângeróse ale acestei istorii. Toţĭ ómenii culţĭ ai Italiei păreau în cursulŭ acestui intervalŭ că aparţinŭ unei societăţĭ secrete, alŭ cărei scopŭ era liberarea pe-

ninsulei de dominaţiunea streină, şi nicĭ o naţiune din lume n'a fostŭ mai risipitóre cu celŭ mai bunŭ sânge alŭ ei pentru unŭ ţelŭ politicŭ, ca Italienii. Tinerimea de aḑĭ a peninsulei, a cărei grije pare a fi îndreptată într'acolo, sĕ capete câtŭ se póte mai curêndŭ unŭ oficiu, abia îşĭ póte închipui însufleţirea ideală de care erau cuprinşĭ părinţii şi moşii ei, şi privesce cu unŭ felŭ de uimire şi admiraţiune pe veteranii din luptele înfocate, carĭ cutrieră încă stradele oraşelorŭ italiane.

Dintre aceştĭ veteranĭ făcea parte şi Marco Minghetti, alŭ cărui nume chiar şi cei mai aprigĭ contrarĭ ai sĕi ilŭ numesc cu onóre. Era unŭ tipŭ, de acei parioţĭ desinteresaţĭ, cărora Italia le datoréză renascerea sa. Unde s'a mai auḑit, ca unŭ ministru sĕ'şĭ depună portofoliulŭ sĕu numai sĕ lupte ca simplu oficerŭ subalternŭ pentru patria sa? Elŭ a luptatŭ pe câmpurile de luptă ale Lombardiei, la Gaëta şi Volta, la Sommacampagna şi Custozza, şĭ-a câştigatŭ douĕ ordine şi promovarea sa la gradulŭ de maiorŭ în faţa duşmanului. Când oposiţiunea ilŭ ataca în parlamentŭ, îi amintea acesteia, că elŭ n'a luptatŭ pentru patriă numai pe tribuna oratorilorŭ.

Minghetti s'a distinsŭ ca bărbatŭ de statŭ prin talentulŭ sĕu financiarŭ. Ca şi Cavour şi Sella, Minghetti a fostŭ în prima liniă economistŭ poporalŭ şi nisuia sĕ ajungă la ţelulŭ idealŭ, de-a face Italia tare şi respectată, cu mijlóce fórte practice. Talentulŭ şi l'a arĕtatŭ Minghetti ca ministru, caracterulŭ ca deputatŭ. Chiar atuncĭ, când n'a fostŭ ministru a făcutŭ oposiţiune adevĕratŭ patriotică, ba chiar a sprijinitŭ pe ministri ca Depretis, carĭ lucrau pentru binele Italiei, cacĭ n'avea ambiţiune d'a rĕsturna unŭ guvernŭ, pentru ca sĕ-i ia dênsul loculŭ.

Parlamentulŭ italianŭ perde în elŭ o putere de nepreţuitŭ. Minghetti a fostŭ unŭ politicŭ însemnatŭ, cu convingerĭ tarĭ, cu vederĭ liberale, neegoistŭ, omŭ cultŭ, cu cunoscinţe multilaterale, precum dovedescŭ scrierile sale. Tinerimea italiană ilŭ póte lua ca esemplu.

Sireagŭ, Noemvre 1886.

Adunare de învĕţătorĭ şi sinodŭ preoţescŭ.

(Urmare şi fine.)

Imediatŭ după prânḑŭ la órele douĕ p. m. preoţii tractualĭ, — carĭ înainte de celebrarea S.-Liturgii toţĭ s'au mărturisitŭ şi apoi în decursulŭ S.-Liturgii s'au împărtăşitŭ cu cele sânte — sub presidiulŭ M. O. D. Michailŭ Făgărăşianŭ, ca v.-protopopŭ tractualŭ, implorândŭ érăşĭ ajutorulŭ divinŭ în localităţile parochiale locale, s'au întrunitŭ în *„sinodŭ"*. S'au desbătutŭ multe şi vitale cestiunĭ pentru biserică aci. Trei însĕ au fostŭ obiectele ce credŭ, că vorŭ interesa mai multŭ pe iubitulŭ lectorŭ şi anume:

1. *Alegerea de disertaţiunĭ* din sfera sciinţelorŭ teologice *şi de predicĭ* ce se vorŭ lucra de preoţii tractualĭ.

2. *Mĕsurile luate pentru stêrpirea* viţiilorŭ din sînulŭ credincioşilorŭ şi deschilinitŭ a *concubinatului.*

3. *Cestiunea bibliotecei tractuale.* Pentru acum ca disertanţĭ au fostŭ d-nulŭ Onighi preotulŭ Malinului şi veteranulŭ Ioanŭ Mureşianŭ preotulŭ Şirégului. Dintre aceştia numai ultimulŭ a pututŭ sĕ-şĭ cetéscă instructiva sa disertaţiune: „Posibilitatea şi necesitatea revelaţiunei« — din causa scurţimei de timpŭ — prelucrată cu diliginţă după autorĭ clasicĭ ca Schwetz etc. Predicatorŭ a fostŭ d-nulŭ Bulbucŭ preotulŭ Minthiului, care precum amintii mai susŭ, lucrà cu multŭ zelŭ şi diliginţă predica sa: »Cum trebue ascultatŭ cuvêntulŭ lui Dumneḑeu« şi o rosti totŭ aşa de bine în biserică. D-lŭ predicatorŭ a fostŭ alesŭ totodată şi de secretarŭ ad hoc alŭ sinodului. Atâtŭ d-nii preoţĭ disertanţĭ câtŭ şi d-nulŭ predicator implinindu-şĭ datorinţele conscienţiosŭ sinodul păşesce la alegerea disertaţiunii şi a predicii pentru sinodulŭ următorŭ. D-nulŭ Onighi preotulŭ Malinului propune ca disertaţiune: „Posibilitatea şi criteriele minunilorŭ« deórece ar fi ca o continuare a disertaţiunii lucrate deja. La acésta reflectà preotulŭ neo-ordinatŭ Ioanŭ Boteanu cumcă disertaţiunea din punctŭ de vedere teoreticŭ ar fi fórte frumósă, dér nu este totdeodată şi de unŭ folosŭ mare practicŭ. Ţinta nóstră ultimă nu este şi nicĭ nu póte fi desvoltarea teoretică a sciinţelorŭ teologice — cu acésta se ocupă specialiştii — ci noi trebue sĕ nisuimŭ într'acolo, *ca prin orice lucrare a nóstră sĕ propagămŭ moralulŭ în poporŭ şi în ascultătorĭ. Moralitatea e una din temeliile bisericii şi tăria poporului nostru,* — dreptŭ aceea propune spre lucrare unŭ sujetŭ din sfera moralului crestinŭ: „Influinţa morală a bisericii dreptŭ-credinciósĕ crestine asupra vieţii sociale" ceea ce s'a şi acceptatŭ de sinodŭ. Ca predică propune d-lŭ Bulbucŭ »Combaterea fariseĕismului". Disertantele se alege în persóna d-lui Simionŭ Popanŭ preotulŭ Figei, ér predicatorulŭ în persóna d-lui Grigoriu Puşcariu, preotŭ în Betlénŭ.

Sĕ iau la desbatere mai departe mĕsurile ce ar fi de a se aplica contra viţiilorŭ încuibate în poporŭ şi deschilinitŭ *„contra concubinatului"*, care altmintrelea a fostŭ atinsŭ şi în sinodulŭ trecutŭ.

Preotulŭ Ioanŭ Boteanu face a se înţelege, că *concubinatulŭ* ar fi unŭ productŭ alŭ anului 1848/9 şi respective de atuncĭ încóce a începutŭ a lua dimensiunĭ mai marĭ. In consonanţă cu sf. scriptură şi cu Canónele bisericescĭ îşĭ desvoltă părerea sa contra acestui morbŭ diabolicŭ cam în chipulŭ următorŭ:

„Douĕ suntŭ armele ce le putemŭ aplica contra concubinatului: *Corecţiunea pastorală* şi *Censurile eclesiastice.* Mereu însĕ trebue sĕ avemŭ înaintea ochilorŭ etatea, condiţia de traiu, demnitatea şi educaţiunea séu crescerea celorŭ ce trăiescŭ în concubinatŭ conformŭ sf. Scripturĭ: »Sĕ nu înfruntezĭ pe celŭ bĕtrânŭ, ci-lŭ îndémnă ca pre unŭ părinte; şi pre cei mai tinerĭ ca pre nesce fraţĭ; pre cele bĕtrâne ca pre nesce mume; pre cele tinere ca pre nesce surorĭ, cu tótă curăţia (I. Timoth. V. 1. 2.) Cu aroganţii şi sanguinicii premitemŭ mai întâiu câteva coloquie despre lucrurĭ indiferente până ce ne câştigămŭ confidenţa şi amiciţia lorŭ, apoi le descoperimŭ dorinţa nóstră, făcêndŭ declaraţiunea, cum că voimŭ a-i reflecta singurŭ numai din simpatia şi grija, ce-o nutrimŭ pentru ei, pentru binele şi onórea lorŭ, cu acea bună credinţă, că se vorŭ întórce şi vorŭ părăsi calea rea pe care au apucatŭ. Pe bărbatulŭ cultŭ ilŭ tractămŭ mai multŭ în tonŭ rugătorŭ decâtŭ poruncitorŭ şi cu totŭ respectulŭ. Corecţiunea sĕ se facă pe cândŭ celŭ ce trăesce în concubinagiu sêmţesce urmările funeste a-le pĕcatului comis, sĕ se omită din contră până la un timp când se prevede unŭ resultatŭ contrarŭ celui doritŭ. Corecţiunea se face în secretŭ între păstorŭ şi respectivulŭ. Păstorulŭ trebue sĕ fiă sufletesce fórte liniştitŭ. Sĕ se foloséscă de vorbe ponderóse, puţine şi pĕtrunḑĕtóre, dér nu dure, nicĭ aspre, ca sĕ se védă, că dênsulŭ urêsce numai pĕcatulŭ şi nu pe pĕcătosŭ.

In facerea corecţiunii preotulŭ are sĕ păşéscă gradatŭ. *„Şi de va pĕcătui contra ta fratele tĕu, mergĭ, mustră-lŭ pe dênsulŭ între tine şi elŭ singurŭ; de te va asculta, ai dobênditŭ pre fratele tĕu. Ér de nu te va asculta, atuncĭ mai ia împreună cu tine pre unulŭ séu doi, ca prin gura a doi séu trei martorĭ sĕ se întăréscă totŭ cuvêntulŭ. Iar de nu va asculta de dênşii spune-lŭ bisericii' şi de nu va asculta nicĭ de biserică sĕ-ţĭ fiă ca unŭ păgânŭ şi vameşiu".* (Math. XVIII 15—17). Se va împărţi dér corecţiunea în *admoniare, mustrare* şi *ameninţare.*

Admoniarea se face după ce e sigurŭ cum că cutare trăiesce în concubinatŭ. Se enumera urmările funeste ce se nascŭ din acestŭ viţiu odiosŭ. Ne nisuimŭ a escita în dênsulŭ părerea de rĕu pentru pĕcatulŭ comisŭ şi onórea pătată şi-i prescriemŭ mijlócele şi remediele necesare spre îndreptare. Décă în chipulŭ acesta nu obţinemŭ resultatulŭ doritŭ, *ilŭ mustrămŭ.* Dojenimŭ adecă aspru nepocăitulŭ pentru rĕutatea, orbia şi rancórea cu care continuă a persevera în nămolulŭ demoralisării şi alŭ morţii spirituale. I se arată trista stare în care se află dênsulŭ, puterea obligătóre a legii şi urîciunea pĕcatului în care se află. I se spune că mórtea sufletului e mai rea ca a corpului şi apoi i se descriu cu vii colorĭ înfricoşatulŭ judeţŭ alŭ lui D-ḑeu şi pedepsele eterne, carĭ 'lŭ aştéptă şi pe elŭ de nu se va corege. Vĕḑêndŭ în fine că nicĭ după aceste dojenirĭ nu se arată nicĭ unŭ semnŭ de îndreptare, ba respectivulŭ continuă cu repeţirea scandalelorŭ,—atuncĭ ilŭ ameninţămŭ, că-lŭ vomŭ denuncia la autoritatea competentă pentru a-şĭ lua pedépsa meritată şi decă nicĭ acésta nu ajută urméză arĕtarea, în esecutarea căreia păstoriulŭ trebue sĕ fiă fórte precautŭ, ca nu cumva sĕ încăpăţineze mai multŭ pe respectivulŭ decâtŭ sĕ-lŭ îndrepte. Décă, dóră din întêmplare, tóte aceste n'ar folosi nemicŭ, se recomandă aplicarea pedepselorŭ prescrise în „Enchiridion juris Ecclesiae orientalis catolicae", c. VI. De censuris ecclesiasticis. § 247 p. ult. G. pg. 363—364, carĭ practicŭ luatŭ lucrulŭ s'ar reduce la aceea, că celŭ ce trăiesce în concubinatŭ sĕ nu se absolve, până nu va părăsi concubina«.

Acéstă părere dându-se şi în scrisŭ s'a luatŭ şi alăturatŭ la protocolŭ pentru a fi aşternută la loculŭ competentŭ.—Credemŭ, că nu greşimŭ décă pe lângă cele atinse în sinodŭ amŭ mai recomanda la acestŭ locŭ încă unŭ bunŭ lécŭ pentru stêrpirea viţiilorŭ anume: décă cutare preotŭ s'ar afla în mijloculŭ unei parochii moralicesce de totŭ decăḑută — ce la noi rarŭ póte obveni — atuncĭ dênsulŭ sĕ şĭ formeze şie-şĭ *poporŭ nou din copiii de scólă,* prin catechisare continuă. — Biserica mereu a luptatŭ pentru asigurarea şi păstrarea tesaurilorŭ moralĭ şi spiritualĭ ai omenimei purtândŭ crucea Mântuitorului, purtândŭ crucea omenimei. Sĕ nu ne descurageze nicĭ pe noi greutăţile cu carĭ avemŭ a da pieptŭ, sĕ nu renunţămŭ la luptă, căcĭ *cine renunţă de a lupta, renunţă la viitorŭ.*

In fine — precum amintii — s'a discutatŭ *cestiunea bibliotecei tractuale.* Scimŭ cu toţii, că în Betlénŭ s'a făcutŭ ceva în acéstă directiune. Ne aducemŭ aminte că în conferinţa învĕţătorilorŭ ţinută la Cociu mai dĕunăḑĭ s'a hotărîtŭ, că ceea ce s'a făcutŭ acolo sĕ servéscă ca începutŭ pentru *o bibliotecă şi încă a ambelorŭ tracturĭ învecinate: Betlénŭ şi Ciceu-Cristurŭ.* Tóte aceste hotărîrĭ se acceptéză şi din partea sinodului. Şi fiindŭ că acéstă cestiune intereséză aşa déră şi pe colegii preoţĭ şi învĕţătorii din tractulŭ vecinŭ, ne grăbimŭ a-le comunica paşii făcuţĭ de noi, fiindŭ de firmă credinţă, că vorŭ veni cu noi înainte mână în mână ca fraţii. Avêndŭ adunate până acum la unŭ locŭ vre-o 104 opurĭ (veḑĭ Gaz. Trans." N-rii 4, 5 şi 40 ex, 1886.) ce-i dreptŭ unele şi în douĕ esemplare, la carĭ mai suntŭ a se adauge nisce donaţiunĭ frumóse făcute de Preaonoratulŭ domnŭ Demetriu Popŭ, capelanŭ castr. c. r. în Cluşiu şi p. t. Michailŭ Făgărăşianŭ v.-prot. tractualŭ,— sinodulŭ şi respective presidiulŭ propune alegerea unei comisiunĭ pentru compunerea statutelorŭ. Se alegŭ în acéstă comisiune d-nii Gregoriu Puşcariu, Ioanŭ Boteanu preoţĭ şi învĕţătoriulŭ Simionŭ Moldovanŭ, carĭ se însărcinéză totodată a se pune în înţelegere cu fraţii tractului vecinŭ pentru conlucrarea comună în cestiunea comună. Ca cinosură pentru statute se iau următórele puncte: Secţiunea întâiu va cuprinde numele bibliotecei care este: »*Biblioteca română a tractelorŭ Betlénŭ-Ciceu-Cristurŭ pentru cultura clerului, a învĕţătorilorŭ şi a poporului*" precum şi tractarea despre scopulŭ şi mijlócele ajungerii lui. Secţiunea II va tracta despre membrii bibliotecei şi respective despre taxele ce au sĕ le solvéscă. Secţiunea III oficialii. Sect. IV. şedinţele; Secţiunea V. Datorinţele şi drepturile membrilorŭ. Şi ca nu cumva fraţii noştri Cristurenĭ sĕ cumpere séu sĕ doneze pentru bibliotecă cărţĭ, de carĭ avemŭ deja, le recomandămŭ frăţescilorŭ atenţiunĭ rapórtele făcute despre biblioteca din Betleanŭ în N rii atinşĭ deja: 4, 5 şi 40 ex 1886 ai „Gazetei«. Dorimŭ totodată ca câtŭ mai curêndŭ sĕ-i vedemŭ întruniţĭ şi pe ei în sinodŭ, pentru ca sĕ ne reveleze, décă sêmţescŭ şi cugetă şi ei ca noi, despre ce nu ne îndoimŭ.

După sinodŭ la órele 10 din nópte preoţii s'au întrunitŭ érăşĭ la o cină comună la ḑisulŭ preotŭ I. Mureşianu, dela care la órele 11 s'au depărtatŭ toţĭ la ale sale, cu dorulŭ de a se revedea, precum amŭ ḑisŭ la începutŭ, în primăvéra viitóre la Minthiu.

Aşa a decursŭ, d-le Redactorŭ, conferinţa de tómnă a învĕţătorilorŭ şi sinodulŭ tractualŭ alŭ preoţilorŭ din tractulŭ Betleanului Nu potŭ sĕ încheiu acestŭ scurtŭ comunicatŭ, fără a observa, că precum preoţilorŭ şi învĕţătorilorŭ le este mamă biserica, tocmai aşa le e mamă şi ómenilorŭ cu carte mirenĭ, prin urmare nu le-ar strica nimica nicĭ d-lorŭ décă s'ar înfăţişa la sinóde şi conferinţe.

B. . . . nu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 13 Decemvre. — Individulŭ arestatŭ, pentru că a spartŭ o feréstră a palatului, este o calfă de lăcătuşĭ fără lucru, Bochnicke, din Salzfurth. Elŭ a vrutŭ prin acéstă faptă rea sĕ atragă asupră'i atenţiunea palatului împĕrătescŭ.

DIVERSE.

Viéţa reginei Christina. — „Figaro" din Parisŭ scrie următórele: Regenta Spaniei se scólă la 7 ore. După ce i s'a făcutŭ toaleta cheamă pe miculŭ rege şi membrii familiei regale, pe care'i ţine la sine până la 8 jum. ore. La 9 ore regina se ocupă cu de ale casi, face socotelĭ şi comande, dispune ce sĕ se împartă la sĕracĭ, citesce depeşe, ḑiare şi la 10 ore primesce lozinca garnizónei. Décă nu se ţine vre unŭ consiliu de miniştri extraordinarŭ, regina aştéptă visita ḑilnică a preşedintelui de consiliu, care'i raporteză asupra afacerilorŭ curente. La ameḑĭ tótă familia regală şéde la masă. In timpulŭ dejunului regina cheamă pe miculŭ rege, pe care'lŭ rĕsfaţă infantina Isabella. La 1 vine rêndulŭ comitelui Morphy, fostŭ secretarŭ privatŭ alŭ regelui Alfonso XII. Comitele are trebuinţă de un ceasŭ pentru afacerile suveranei sale şi la 2 ore regina primesce pe doi miniştri, care'i presintă decretele de iscălitŭ. Dela 3 ore în susŭ regina dă, de 2 orĭ pe sĕptĕmână, audienţe publice, ce ţin ca trei ceasurĭ. In celelalte ḑile regina iese in trăsură închisă şi fără escortă şi se plimbă prin posesiunile regale. Dela 6—7 ore séra ea ţine la dênsa pe fiulŭ sĕu. La 7 vine masa, la care suntŭ invitaţĭ Granḑii de serviciu, comandantulŭ gardei palatului, şi alte persóne distinse. La orele 8 şi jumĕtate regina adună tótă familia intr'unŭ salonŭ micŭ. Se jócă cărţĭ, séu se vorbesce de literatură orĭ musică cu comitele Morphy şi la 11 ore regina plécă urêndŭ tuturorŭ nópte bună. Astfelŭ dér regina tótă ḑiua e ocupată. Avêndŭ unŭ simţŭ practicŭ putemicŭ pentru misiunea sa şi pentru afacerile statului. Donna Christina vede totŭ, se gândesce la tóte şi nu cere decâtŭ unŭ lucru: »Sĕ nu facă pe nimenĭ nemulţumitŭ şi a face ca tînĕrulŭ rege sĕ ocupe loculŭ regretatului sĕu părinte." Poporulŭ, care tot-déuna e cam neincreḑĕtorŭ faţă cu streinii, şĭ-a schimbatŭ de totŭ părerea şi acum adoră pe regina.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Decemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	104 70
Rentă de hârtiă 5%	94.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	119 —
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	105.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	125.50
Renta de hârtiă austriacă	83.55
Renta de arg. austr.	83 95
Renta de aurŭ austr.	114 35
Losurile din 1860	139.—
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	307.60
Act. băncei de creditŭ austr.	300.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	9.97
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.90
Londra 10 Livres sterlinge	126.30

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 28 Noemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	$92^{3}/_{4}$
Renta rom. amort. (5%)	93—	$94^{1}/_{2}$
» convert. (6%)	86—	$86^{1}/_{2}$
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	33—	35—
Credit fonc. rural (7%)	$103^{1}/_{2}$	104—
» „ „ (5%)	$87^{1}/_{4}$	$87^{3}/_{4}$
» » urban (7%)	101—	$102^{1}/_{4}$
» » » (6%)	$93^{1}/_{2}$	$94^{1}/_{4}$
» » » (5%)	$84^{1}/_{4}$	85—
Banca naţională a Romàniei 500 Lei	1025	1030
Ac. de asig. Dacia-Rom.	266	269
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	17.—	17.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 14 Decemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.45	Vênd.	8.47
Argint românesc	»	8.42	»	8.45
Napoleon-d'orĭ	»	9.93	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.27	»	10.30
Galbenĭ	»	5.93	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2.56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clusiu	5.30	—	5 56	—
	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.33	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mező-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uiora	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3[illegible]	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.03	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ	—	—	—	—	—
	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4 10	5.45	—.
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 (9	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9.51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1 53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hàrtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.